

VIEŠPATIES KRIKŠTO ATLAIDAI - NUPLAUTI NUODĖMES IR ŠVĘSTI JĖZAUS KRIKŠTĄ

**RENGINYS: VIEŠPATIES
KRIKŠTO ATLAIDAI TRAKŲ
ŠVČ. DIEVO MOTINOS GIMIMO
STAČIATIKIŲ CERKVĖJE
DATA: (I KETVIRTIS)
VIETA: TRAKAI**

Viešpaties Krikšto šventė - viena iš pagrindinių švenčių stačiatikių kalendoriuje. Švenčiama

sausio 19 dieną. Jėzus Kristus atėjo pas Joną Krikštytoją, kuris pakrikštijo jį Jordano upėje ir pranešė visam pasauliui apie save.

Viešpaties krikšto šventė tai Jėzaus pirmas žingsnis prisiimant atsakomybę už žmonių nuodėmes. Pagrindinis

šventės bruožas – tai vanduo, kuris šventinamas bažnyčioje. Sausio 18 dieną - pagal bažnytinės tradicijas maldininkai turi pasninkauti. Viešpaties Krikšto šventės dieną, Liturgijos metu giedamos maldos.

Nuo senų laikų Krikšto šventė siejama su stipriais šalčiais. Kalendorinė žiema leisdavo iškirsti eketę Kryžiaus forma, kur patys drąsiausi sveikuoliai galėjo išsimaudyti atvirose vandens telkiniuose. Tą dieną sakoma, kad visas vanduo yra pašventintas.

Trakų Skaisčiausios Dievo Motinos gimimo stačiatikių cerkvė stovi pačiam Trakų miesto centre. Stačiatikių cerkvė statyti buvo nuspręsta 1861 metais. Jos statybai 6000 rublių paaukojo Rusijos imperatorienė Marija Aleksandrovna, o

50 000 plytų davė G. Adelsonas, Kauno ir Panėrių geležinkelio tunelio statytojas. Cerkvės statybos darbai prasidėjo 1862 m., kai cerkvės statybos darbų priežiūrai vykdyti buvo paskirtas Valstybės turtų rūmų inžinierius A. Polozovas. Jis pritaikė tipinį cerkvės projektą pasirinktai statybos vietai. 1863 m. rugsėjo 22 dieną cerkvė buvo pašventinta, suteikiant jai seniau miesto pietiniame gale buvusios Skaisčiausios Dievo Motinos gimimo cerkvės vardą.

1915 metais bažnyčią lankė 1000 maldininkų. Pirmojo pasaulinio karo metais du kariniai sviediniai pateko į bažnyčią ir beveik sugriovė bažnyčios varpinę. Ilgą laiką mišios vyko nuosavuose namuose. Tik 1938 metais buvo atliktas kapitalinis remontas. Klebonas Mihailas Starikevič organizavo remonto darbus. Sutvarkė nuplieštą stogą, užlėpė sienas. Bažnyčia veikė ir

Antrojo pasaulinio karo metais.

2012 metais klebonas Aleksandras Šmailovas pagal architektūrinius brėžinius atstatė iki galo bažnyčios varpinę, bei bokštus. 2013 metais bažnyčia šventė 150 - sias metines. Iškilnėse dalyvavo Lietuvos stačiatikių bažnyčios Mitropolitas Inokentijus.

Švęsti Jėzaus Krikštą, dalyvauti pamaldose, maudytis eketėje, kad nuplautum nuodėmes, susitikti su artimaisiais, prisiminti draugus, rūpintis vieniems kitiems ir tiesiog džiaugtis gyvenimu - pagrindiniai Viešpaties Krikšto atleidų akcentai. Tai šventė kiekvienam stačiatikiui atskirai ir visai bendruomenei kartu.

Jėzaus Krikštas turi ir dabar didžiulę reikšmę. Tai šventė turinti galias senovines tradicijas. Artėjant šventei maldininkai skuba į bažnyčią, kur dar kartą prisimena svarbų įvykį, kuris pakeitė visą pasaulį.

PRISIMINTI IR SAUGOTI - VASARIO 16-OJI ONUŠKYJE

**RENGINYS: VASARIO 16-OSIOS
ŠV. MIŠIOS, SIGNATARO
D. MALINAUSKO KAPO
PAGERBIMAS IR ŠV. MIŠIOS
ONUŠKIO ŠV. APAŠTALŲ PILYPO
IR JOKŪBO BAŽNYČIOJE
DATA: VASARIO 16 D.
VIETA: ONUŠKIS**

Vasario 16-osios Nepriklausomybės Akto signatarui Donatui Malinauskui, kovojusiam už lietuvių, šalies laisvę ir nepriklausomybę, daug laiko skyrusiam Vytauto Didžiojo laikų paieškai likimas lėmė tremtį ir mirtį iš bado Sibire. Signataras buvo vienas iš slaptos draugijos „Dvylika Vilniaus apaštalų“

steigėjų. Jos nariai siekė puoselėti lietuviškas tradicijas, ginti lietuvių kalbos teises. 1901 m. jiems pavyko pasiekti, jog bent vienoje Vilniaus bažnyčioje — Šv. Mikalojaus — tikintiesiems būtų leista melstis lietuviškai. Todėl nenuostabu, kad okupacinė sovietų valdžia jį suėmė ir 1940 m. ištrėmė į Sibirą, į Altajaus kraštą.

Signataro ir jo šeimos narių palaikai 1993 metų birželio 14 dieną perlaidoti Onušio Šv. apaštalų Pilypo ir Jokūbo bažnyčios šventoriuje. Onušio mieste lyje Vasario 16-osios ir kitų Lietuvos valstybinių švenčių šventimas visada turi savitą formą ir ypatingą prasmę.

Onuškyje Vasario 16 – aji diena skirti renginiai organizuojami bendradarbiaujant visoms miestelio institucijoms:

signataro Donato Malinausko vardą turinčiai gimnazijai, seniūnijai, bendruomenei, parapijos žmonėms. Renginiai pajvairinami įvairiomis kūrybinėmis akcijomis, edukacijomis, konkursais, įprasminančiais šios dienos svarbą, pabrėžiančiais valstybingumo simbolių grožį ir reikšmę. Onuškiečiai ir miestelio svečiai renkasi prie Onušio K. Petrausko aikštės iškilmingam Valstybinės vėliavos pakėlimui, vėliau bažnyčios šventoriuje pagerbiamas signataro atminimas. Nepriklausomybės akto signataro giminės padeda ant kapo iš LR Prezidentūros kasmet atvežamą gėlių puokštę, bažnyčioje aukojamos Šv. Mišios už Vasario 16-osios akto signatarą Donatą Malinauską (1869–1942), jo šeimą, visus artimuosius, Lietuvos laisvės kovotojus, bei Lietuvą ir kraštui nusipelnčius žmones. Po mišių Onušio bendruomenės namuose susirenkama

pasiklausyti koncertinės programos, pabendrauti ir būti drauge.

Vasario 16-oji - tai diena, kada prisimenama, minima ir saugojama mūsų šalies istorija. Kai 1918 m. vasario 16 d. 20 signatarų išdrįso paskelbti tautos valią, mažai kas tikėjosi, kad tai taps realybe, tačiau į priekį vedė Dievo globa, nesibaigiantis tikėjimas ir nesibaigantys darbai.

PAVASARIO ŠAUKLYS - „TYMBYL CHYDŽY“ KARAIMŲ VELYKOS TRAKUOSE

**RENGINYS: KARAIMŲ RELIGINĖS
BENDRUOMENĖS ŠVENTĖ
„TYMBYL CHYDŽY“ TRAKUOSE
DATA:
VIETA: TRAKAI, TRAKŲ KENESA**

Metinėms šventėms nustatyti karaimai naudoja atskirą Mėnulio kalendorių, pagal kurį metus sudaro 354 dienos, 8 valandos, 48 minutės. Jis suskirstytas į 19 metų ciklą, kuriame yra 12 normalių ir 7 keliamieji metai su tryliktuoju papildomu mėnesiu. Mėnuo susideda iš 29 arba 30 dienų. Tad švenčių datos Grigališkame kalendoriuje kasmet kinta.

Pirmojo pavasario mėnesio Artarych-aj (kovas-balandis) 15-ąją die-

ną prasideda Tymbyl chydžy (Tymbylo šventė) - šventė, trunkanti savaitę. Ypač svarbi pirmoji ir paskutinioji šventės dienos, taip pat šventinės savaitės šeštadienis ir sekmadienis. Per Tymbyl chydžy pamaldas kenesoje aukojamos specialios maldos ir giedamos giesmės. Pirmos šventinės maldos kenesoje aukojamos išvakarėse. Po to namuose valgoma šventinė vakarienė.

Tymbyl chydžy - viena svarbiausių metų religinių švenčių. Ji yra ryškus pavasario šauklis (panašiai, kaip Velykos krikščionims) bei svarbi šeimos susirinkimo tradicija, pažyminti ne tik religinę šventės kilmę, bet kartu pabrėžianti ir džiaugsmą visai šeimai pabūti kartu, pasišnekėti, apmąstyti tikėjimo tiesas ir svarbias šeimos aktualijas.

Susėdus prie šventinės vakarienės stalo skaitomos ištraukos iš Biblijos. Malda trunka iki 40 min. Paskui pašvenčinamos Dievo dovanos: vynas ir specialiai ta proga pagal atitinkamus reikalavimus iškepti apvalūs paplotėliai – tymbyl (nuo jų ir šventės pavadinimas). Jie paprastai kepami iš miltų, grietinėlės ir sviesto. Pagrindiniai šventinės vakarienės patiekalai yra kepti kiaušiniai ir šišlik (avienos arba veršienos kepsnys). Dar patiekiami apkepas ir tortas, graikiški riešutai su medumi, džiovintų vaisių kompotas. Visiems maisto produktams, kurie naudojami maisto pagaminimui šiai šventei, taikomi specialūs reikalavimai – juose negali būti raugo, rūgšties, žuvies, kitokios mėsos nei aviena ar veršiena. Būtinai taip pat produktai, atspindintys Biblijos epizoduose aprašomus potyrius (kartumas, saldumas, aitrumas, aštrumas). Todėl ant stalo būna krienų, ri-

dikėlių, svogūnų lakštų.

Visą šventinę savaitę įprasta lankyti draugus ir gimines ir kiekvienuose namuose paragauti tymbylo, nes paprastai kiekvienos šeimininkės paplotėlių skonis vis kitoks. Kadaise tymbyl buvo kepami krosnyse, dabar – orkaitėje. Kadangi šeimos buvo didelės ir paplotėlių reikdavo daug, tešlai minkyti buvo naudojamas specialus įrankis – talky. Šiandien talky modelį galima pamatyti Trakuose esančiame Serajos Šapšalo karaimų tautos muziejuje.

ŠV. STANISLOVO ATLAIDAI AUKŠTADVARYJE - SUSITELKTI IR ATSIVERTI TIKĖJIMUI

**RENGINYS: ŠV. STANISLOVO
ATLAIDAI AUKŠTADVARIO
KRISTAUS ATSIMAINYMO
BAŽNYČIOJE
DATA: II KETVIRTIS
VIETA:**

Vienas ryškiausių ir atvykusiųjų dėmesį traukiančių Aukštadvario miestelio objektų – miestelio centre, Navos ežero pakrantėje įsikūrusi medinė bažnyčia. Istoriniai šaltiniai mena, jog ši įspūdinga Kristaus Atsimainymo šventovė buvo suprojektuota architekto Antano Filipovičiaus – Duboviko dar 20-ojo amžiaus pradžioje. 1908 metų vasarą jau buvo pastatyta laikina koplyčia, kurio-

je vyko pirmosios pamaldos. 1910 metais buvo pašventintas naujos bažnyčios pamatų kertinis akmuo, o 1913 metais ji buvo baigta statyti.

Gotikinio stiliaus, savyje sauganti neužmirštama istorinį lobį bažnyčia itin pagyvino ir papuošė Aukštadvario miestelį. Dar ir šiandien kiekvieną sekmadienį bei per didžiuosius Šv. Stanislovo atlaidus Aukštadvario Kristaus Atsimainymo bažnyčia kviečia visus tikinčiuosius stabtelėti bei susiburti bendroms maldoms bei prašyti Šv. Stanislovo užtarimo.

Šv. Stanislovas (1030-1079) - vyskupas ir kankinys - gimęs Ščepanove, netoli Krokuvos, Lenkijoje, 1072 metais tapo Krokuvos vyskupu. Stanislovas buvo ryžtingas ir tiesus, nepabūgęs dėl amoralaus, žiauraus elgesio per-

spėti ir ekskomunikuoti Lenkijos karalių Boleslovą II Narsųjį. Stanislovas pasiuntė įspėjimą Lenkijos karaliui Boleslovui II dėl šio žiaurumo ir neteisingumo, monarchas pažadėjo pasitaisyti, tačiau to nepadarė ir buvo atskirtas nuo bažnyčios. Kai apie tai sužinojo, Boleslovas įtūžęs įsiveržė į vyskupo koplyčią Krokuvos priemiestyje ir šv. Mišių metu nužudė Stanislovą. Stanislovas buvo pripažintas šventuoju 1253 m. Sakoma, jis turėjęs galių gydyti žmones, prikelti juos iš mirusiųjų. Šventasis vyskupas po Lietuvos krikšto laikomas Lietuvos globėju.

Į šv. Stanislovo atlaidus atvyksta gausus būrys kraštiečių, svečių, kurie susitelkia bendrai maldai. Atlaidų mišias tradiciškai aukoja Aukštadvario klebonas kartu su atvykusiais pasisvečiuoti kitų parapijų kunigais. Pasibaigus Šv. Mišioms tikintieji renkasi bažnyčios šven-

toriuje, kur vaišinamasi suneštinėmis vaišėmis, bendraujama, dalinamasi bendromis įžvalgomis bei istorijomis.

Šv. Stanislovo atlaidai Aukštadvario Kristaus Atsimainymo bažnyčioje kviečia visus atsiverti tikėjimui, skleisti džiugesį ir susitelkti, stiprinant katalikų bendruomenę, neužmirštant gražių krašto tradicijų.

ŠV. DOMINYKAS - NEPRISIRIŠTI PRIE ŽEMIŲ IR TURTŲ

**RENGINYS: ŠV. DOMINYKO
ATLAIDAI AUKŠTADVARIO
ŠV. DOMINYKO BAŽNYČIOJE
DATA: GEGUŽĖS MĖN.
VIETA:**

Pirmoji katalikiška medinė Šv. Dominyko bažnyčia, remiant vyskupui Vaitiekui Radvilai, Aukštadvaryje pastatyta 1518 metais. 1629 m. Jono Alfonso Liackio lėšomis Aukštadvaryje pradėta statyti mūrinė bažnyčia ir įsteigtas dominikonų vienuolynas. Komplexo statyba buvo baigta 1674 m.

Istoriniuose šaltiniuose minima kad bažnyčia būdavo vis apgriauinama ir atstatoma - tai ji paverčiama į cerkvę, tai

pertvarkoma į javų sandėlį, kol galiausiai grąžinama katalikams. Šv. Dominyko bažnyčia atlaikė daug įvykių ir šiandien į ją renkasi žmonės ieškodami maldos, susikaupimo ir nuodėmių atleidimo.

Bažnyčios atlidai - tai diena, kada tikintieji, atlikę bažnyčios nustatytas apeigas, gali gauti nuodėmių atleidimą ir pelnyti atlaidus sau bei mirusiesiems. Katalikų bažnyčia kaskart atkreipia dėmesį, kad atlaidų subjektas yra ne šventovė, katedra ar relikvijorius, bet krikščionio malda, maldinga kelionė, pamaldumo praktikos, gailestingumo ir meilės darbai. Šv. Dominyko atlaidų metu į Aukštadvarį sugužėdami vietos parapijiečiai ir svečiai dalyvauja Šv. Mišiose, procesijoje ir prašo šv. Dominyko užtarimo. Šis šventasis

kiekvienam tikinčiajam primena kad tikėjimo liudijimas kiekvienam krikščioniui privalomas šeimoje, darbe, visuomeninėje veikloje ir atsipalaidavimo akimirkomis, kyla iš maldos, asmeninio santykio su Dievu.

Šv. Dominykas gimė 1170 Kalaruegos mieste, Kastilijoje (Ispanijos istorinė valstybė). Būdamas keturiolikos, jis persikėlė į Palenciją studijuoti menų ir teologijos. Priėmęs kunigo šventimus iškart buvo paskirtas Osmos vyskupijos katedros kanauninku. Vieną kartą lankantis popiežiaus dvare, Dominykui buvo pasiūlyta skelbti Evangeliją tuo metu pietinėje Prancūzijoje gana gausiems albigensams (klaidatikių grupei) skelbusiai dualistinę visatos sampratą, pasak kurios, pasaulį valdo gėris ir blogis.

Dominykas noriai priėmė pasiūlymą ir tuoj pat leidosi į kelionę,

ėmė skelbti evangeliją. Greit atsirado ir pasekėjų, iš kurių susiformavo būsimos naujos vienuolių bendruomenės užuomazga. Nauja vienuolija oficialiai patvirtinta 1216 m. Dominikonai rinkosi elgetaujančio ordino formą, tai yra mobilumą, tiesioginį kontaktą su žmonėmis, neprisirišimą prie žemių ir turtų. Labai svarbus ir ordino ateitį nulėmęs sprendimas buvo siųsti brolius į geriausius to meto mokyklas, kad jie būtų kuo geriau pasirengę savo darbui. Dominykas mirė Bolonijoje 1221 m. Labai greit, jau 1234 m. jis buvo paskelbtas šventuoju.

Aukštadvario šv. Dominyko bažnyčia mena sunkų ir sudėtingą istorinį kelią, kurį simboliškai turime kiekvienas nueiti, kad atrastume tkrają ramybę ir gyvenimo džiaugsmą. Atlaikiusi laiko iššūkius, šiandien bažnyčia kviečia tikinčiuosius atvykti, švęsti mišias ir gyvenimą.

TITULINIAI RŪDIŠKIŲ ŠVČ. JĖZAUS ŠIRDIES BAŽNYČIOS ATLAIDAI - ŠVČ. JĖZAUS ŠIRDIES IŠKILMĖ

**RENGINYS: TITULINIAI
RŪDIŠKIŲ ŠVČ. JĖZAUS ŠIRDIES
BAŽNYČIOS ATLAIDAI
DATA:
VIETA:**

Rūdiškių parapija buvo įkurta 1910 metais. Pirmiausiai buvo pastatyta medinė koplyčia vėliau, po daugiau nei penkiolikos metų, pradėta statyti mūrinė, kuri baigta 1932 m. Bažnyčia istorinė, turi neoromaninių ir neogotikinių bruožų, lotyniško kryžiaus plano, vienabokštė, su bokšteliais. Vidus 3 navų. Šventorius apmūrytas.

Rūdiškių bažnyčia kasmet kviečia tikinčiuosius į Švč. Jėzaus Širdies

atlaidus. Kviečia dar kartą pažvelgti į Evangeliją ir prisiminti kiek daug meilės, pasiaukojimo bei gailestingumo turi Jėzaus Kristaus širdis. Bažnyčios atlaidai - tai diena, kada tikintieji, atlikę bažnyčios nustatytas apeigas, gali gauti nuodėmių atleidimą ir pelnyti atlaidus sau bei mirusiesiems. Katalikų bažnyčia kaskart atkreipia dėmesį, kad atlaidų subjektas yra ne šventovė ar katedra, bet krikščionio malda, maldinga kelionė, pamaldumo praktikos, gailestingumo ir meilės darbai.

Švč. Jėzaus Širdies atlaidų metu į Rūdiškes atvykę vietos parapijiečiai ir svečiai dalyvauja Šv. Mišiose, procesijoje ir patiria bendrystės bei susikaupimo džiaugsmą.

Rūdiškių Švč. Jėzaus Širdies
bažnyčioje įprastai pamaldos vyksta
kiekvieną sekmadienį, lietuvių ir len-
kų kalbomis. Per pamaldas giedantys
lietuviškas ir lenkiškas chorai pakylė-
ja dvasią, o protui leidžia atitrūkti nuo
kasdienybės rūpesčių,

